

CHANUKAH & THE JEWISH HOME: A STUDY GUIDE

Talmudic Sources

When reading the following Talmudic sources, consider these questions:

1. What role does the home play in the mitzvah of lighting Chanukah candles?
2. Do we light Chanukah candles for the people inside the home or those outside the home?

ת"ר מצות חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן המהדרין ... בית הלל אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך.

Our rabbis taught: the mitzvah of lighting Chanukah lights is one candle for his entire household. The scrupulous (mehadrin) light one candle for each member of the household and those who are very scrupulous (mehadrin min hamehadrin) ... Beis Hillel say that the first day, one candle and each day, one candle is increased.

Shabbos 21b

ת"ר נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ אם היה דר בעלייה מניחה בחלון הסמוכה לרה"ר ובשעת הסכנה מניחה על שלחנו ודיו.

Our rabbis taught: the Chanukah candle should be placed at the doorway of one's home on the outside. If one lives on the second floor (or higher), one places it in the window closest to the public domain. During times of persecution, it is sufficient to place it on one's table.

Shabbos 21b

אמר רב ששת אכנסאי חייב בנר חנוכה א"ר זירא מריש כי הוינא בי רב משתתפנא בפריטי בהדי אושפיזא בתר דנסיבי איתתא אמינא השתא ודאי לא צריכנא דקא מדליקי עלי בגו ביתאי:

R. Sheshes said: A guest is required to light Chanukah candles. R. Zeira said: in the beginning, when I was studying at yeshiva, I would purchase a small portion of my host's oil and join with him. Once I got married [when I was away at yeshiva], I said, now it is no longer necessary to [purchase a portion of my host's oil] because [my wife] is lighting for me in my home.

Shabbos 23a

Questions for Discussion:

1. Why do you think there is such an emphasis on the home? Why didn't the rabbis institute that the mitzvah should be like matzah, in which each person is obligated to perform the mitzvah individually?
2. Does the *mehadrin* option focus on the household or on the individual? Explain.
3. Nowadays, when there are many places where there is no persecution and it is safe to light at the doorway, should we light outside?

Halachic Sources

אם מותר להדליק נ"ח על הבאהן לא מצאתי הדבר מבואר אבל הלא מי ששילם בעד כל הלילה הוא כשכר לו בית דירה לאכול ולישון שם וחייב בנ"ח ומ"ש רש"י ביושב בספינה י"ל שהיו אז ספינות פתוחות בלא קירוי והרוח מנשב ולא הי' בגדר בית כלל. ואף דהבאהן אינו עומד במקום א' ורכוב כמהלך לא נמצא בשום מקום שהי' צריך בית קבוע למה שמצותו בשביל פרסומי ניסא כנלענ"ד מסברא.

If it is permissible to light Chanukah lights on the train, I didn't find any explicit discussion about this, but if one paid for the entire night, it is as if he rented a home to eat and sleep there and is obligated to light Chanukah lights. Although Rashi mentions someone on a boat as being exempt, one can argue that in those days, the boats had no roofs and were exposed to wind and this is not considered a home at all. Even though the train is not stationary, and ordinarily, riding is considered like walking, there is no evidence that one needs a permanent home for Chanukah lights since the purpose of the mitzvah is to publicize the miracle. This is my opinion based on logical analysis.

R. Shalom Schwadron, Teshuvos Maharsham 4:146

והנה עתה אין אנו מדליקין בחוץ ואף שאין סכנה אצלינו מ"מ כמעט הוא מהנמנעות מפני שבכל המדינות שלנו ימי חנוכה הם ימי סגריר גשם ושלג ורוחות חזקים וא"א להניחם בחוץ אם לא להסגירם בזכותי וכולי האי לא אטרחהו רבנן ועוד דבזה לא יהיה היכר למצוה כל כך וגם לא בכל המקומות יניחו לעשות כך ולכן כולנו מדליקין בבית ולכן כיון שהיכר הוא רק לבני הבית ואין היכר לבני רה"ר כלל אין לחוש כל כך אם אין מדליקין בטפח הסמוך לפתח.

Nowadays, we don't light outside. Even when there is no danger, nevertheless, it is never done because in our area [Eastern Europe], Chanukah comes during a season of rain, snow and strong wind and it is impossible to light outside unless one places the candles in a glass case. The rabbis never required us to go through that kind of trouble to light outside. Furthermore, by putting [the menorah] in a case, it's less clear that [the lighting is being done] for the mitzvah; also, not all places would allow lighting this way. Therefore, everyone lights inside. As such, since the demonstration [that we are specifically lighting for the purpose of Chanukah] is really for those inside the home and there isn't any such demonstration to those in the public domain, it is not necessary to light in the doorway.

R. Yechiel Michel Epstein, Aruch HaShulchan OC 671:24

Aggadic Sources

נר איש וביתו נראה לבאר דמה דתקיננו ב"ד של חשמונאי נ"ח בכל בית ולא תקנו להדליק בבתי כנסיות כדרך שתקנו במגילה היינו להורות עד היכן כוחה של תורה שאפילו ח"ו כמעט נשתכחה תורה מישאל ויקומו אנשים מעט כדרך שהיה בימי חשמונאים יכולין בעזרו יתברך להקים עולה של תורה והיינו נר איש וביתו כי כל משפחה בישראל יכול להרים נר של תורה ואמנם המהדרין אומרים א"צ משפחה לזאת כ"א אחד הי' וירש אח הארץ ע"כ מדליקין נר לכל א'.

One candle for his entire household — One can explain that the reason why rabbis of the Chashmonaim instituted that the candles be lit in each home and not in the synagogue, like they did regarding Megillah (on Purim), is because they wanted to teach us the power of Torah. Even if G-d forbid, the Torah were to be forgotten by most Jewish people and remained in the hands of a select few, the way it was in the times of the Chashmonaim, those few can, with the help of G-d, raise the yoke of Torah. That is why the mitzvah of Chanukah is one candle for the entire household — because each family has the ability to raise the candle of Torah. Nevertheless, scrupulous individuals say that this can even be done by individuals, without an entire family, and therefore, one candle is lit for each person.

R. Chizkiyah Feivel Plaut, Likutei Chaver ben Chaim, Vol 11, Shabbos 21b

באגרת השמד להרמב"ם ... מה שקרה לישראל במלכות יון הרשעה מגזרות קשות ורעות ומכללם היה שלא יסגור אדם את פתח ביתו כדי שלא יתייחד להתעסק בשום מצוה וכו' ... הרי מבואר כי גזרת היוונים היתה נגד המייחד את הבית היהודי ... ולפיכך נקבע במצות נר חנוכה נר איש וביתו והיינו דחובת ההדלקה היא על הבית כדי להרגיש את ענינו של נס חנוכה בקיום הבית בישראל כאשר חזרה עטרת הבית היהודי למקומה.

In Maimonides' Iggeres HaShmad (A Letter Regarding Persecution), he writes regarding what happened to the Jewish people when the evil Greek Kingdom decreed harsh laws, including a law that no one was permitted to close the door to his home, which prevented people from secretly engaging in mitzvos ... We see that the decrees of the Greeks were against those who consecrate the Jewish home ... Therefore, the mitzvah of Chanukah candles was instituted one candle for the entire household. Meaning that the obligation to light is incumbent on the household in order that we experience the miracle of Chanukah with the preservation of the Jewish home — when the Jewish home was restored to its proper place.

R. Mordechai Ilan, Mikdash Mordechai pg. 315

Concluding Questions:

1. Has the pandemic changed the way you think about the importance of the home? If so, how?
2. During various stages of the pandemic, there were mitzvos that we ordinarily perform in shul (i.e. the public domain) but had instead do in the privacy of our homes. How did that change of venue affect the way you performed those mitzvos?